

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/318/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113205083
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113205083.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu: Z. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX L. č. XX, zastúpeného JUDr. Katarína Lešková, advokátka, so sídlom Plzenská č. 2, 080 01 Prešov, proti žalovanému: RAPID life životná poisťovňa, a.s., IČO: 31 690 904, so sídlom Garbiarska 2, Košice, právne zastúpenému JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom so sídlom v Košiciach, Němcovej 22, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9C/47/2013-278 zo dňa 07.05.2015 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. návrh žalovaného na prerušenie konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9C/47/2013 zamietol.
2. Ďalším výrokom II. zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach so sídlom na Alžbetinej 41 v Košiciach sp. zn. 2C/2942/2012 z 19.01.2012.
3. III. Odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu v Košiciach so sídlom na Alžbetinej 41 v Košiciach sp. zn. 2C/2942/2012 z 19.01.2012 do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9C/47/2013.
4. Vyslovil, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.
5. Právne súd odôvodnil svoje rozhodnutie ust. § 3 ods.1, § 4 ods.1, § 8 ods.1, § 12 ods.1, § 17, § 26 ods.1, § 33 ods.2, § 40 a § 41 ods.1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ust. § 52 ods.1, § 53 ods.1, 4 a 5 Občianskeho zákonníka.
6. Žalobca sa žalobou došlou súdu dňa 21.02.2013 domáhal voči žalovanému zrušenia rozhodcovského rozsudku, ktorý je uvedený vo výroku.
7. Z rozhodcovského rozsudku sp. zn. 2C/2942/2012 zo dňa 19.01.2012 vyplýva, že žalobca má zaplatiť žalovanému sumu vo výške 146,83 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- Eur. Podľa tohto rozsudku rozhodcovský súd mal za to, že na rozhodovanie je daná jeho právomoc vyplývajúca z časti XV. Všeobecných poisťných podmienok, pričom podľa jeho názoru žalobca ako spotrebiteľ mal možnosť Všeobecné poisťné podmienky podpísať bez toho, aby svojím podpisom vyjadrila súhlas s rozhodcovskou doložkou. Uvedené malo plynúť z Osobitných dojednaní, ktoré boli kryté samostatným podpisom žalobcu.
8. Podľa poučenia uvedenom v tomto rozhodcovskom rozsudku je možné voči nemu podať opravný prostriedok, a to odpor s odôvodnením v lehote 5 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku, pričom podmienkou prihladnutia na odpor žalovaného v rozhodcovskom konaní (teda žalobkyne v prejednávanej veci) je zaplatenie poplatku vo výške 72,- Eur.
9. Rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený do vlastných rúk dňa 31.01.2013.

10. Žalobca žiada zrušiť rozsudok rozhodcovského súdu najmä z dôvodu porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa (§ 40 písm. j/ ZoRK).

11. Vzhľadom na obsah žaloby a námietok v nej vznesených voči procesnému postupu rozhodcovského súdu a to konkrétne proti tzv. skrátenému konaniu rozhodcovského súdu, kde lehota na podanie odporu proti rozhodcovskému rozsudku bola veľmi krátka a odpor bol navyše podmienený zaplatením poplatku, možno mať za to, že žalobca požaduje zrušenie rozhodcovského rozsudku aj z dôvodu porušenia zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania podľa § 40 písm. g) ZoRK.

12. Súd prvej inštancie konštatoval, že žaloba bola podaná včas, nakoľko žalobcovi bol rozhodcovský rozsudok doručený dňa 31.01.2013 a už dňa 21.02.2013 bola žaloba podaná na súde.

13. Aj rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu musí byť založený na dodržaní zásad spravodlivého procesu, a to z dôvodu, že rozhodcovské konanie je alternatívou konania pred všeobecnými súdmi. Aj tieto rozhodcovské súdy sú povinné aplikovať právo tak, aby výsledkom nimi uplatnenej právomoci bolo rozhodnutie, ktoré spĺňa parametre zákonnosti a ústavnosti. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na § 51 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak, subsidiárne sa aplikujú ustanovenia generálnej právnej normy upravujúcej civilný proces. Danou právnou normou je zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

14. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu sp.zn. III. ÚS 162/2011. Pokiaľ ide o zákonnosť dohodnutej rozhodcovskej zmluvy, vychádzal i z ustanovení Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia poisťovnej, a teda aj rozhodcovskej zmluvy, k čomu došlo dňa 28.05.2008. Ďalej poukázal na písm. q/ Prílohy k Smernici Rady 93/13/EHS a rozhodnutie Ústavného súdu sp.zn. II. ÚS 2167/10. Zároveň vyložil časť XV., bod 2, bod 5 a bod 6 Všeobecných poisťných podmienok.

15. Pre prejednávajúcu vec možno teda urobiť čiastkový záver, že rozhodcovská doložka uvedená vo VPP je neplatná pre neurčitosť, pre porušenie rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, pre porušenie ochrany spotrebiteľa a pre neprimeranosť vo vzťahu k žalobcovi - spotrebiteľovi a to z viacerých dôvodov.

16. Je teda nesporné, že spotrebiteľ nemohol výber rozhodcovského súdu a rozhodcu žiadnym spôsobom ovplyvniť a zároveň je zrejmé, že rozhodujúcim rozhodcovským orgánom bola vždy osoba (y) so vzťahom k žalovanému nespĺňajúca základný predpoklad nezávislosti a nestrannosti. ZoRK pritom v § 8 stanovuje pravidlá určenia rozhodcu, tak, že jeho výber je záležitosťou strán rozhodcovského konania a nielen jedného z jeho účastníkov.

17. Aj z ustanovenia časti XV. Odsek 6 Všeobecných poisťných podmienok (ďalej VPP) plynie nerovnosť medzi účastníkmi konania a výrazné oslabenie postavenia poisťníka - spotrebiteľa, keď rozhodcovský súd mal u iných osôb ako u žalovaného chrániť „iba“ podľa jeho uváženia ich oprávnené nároky ale u poisťovne jej „záujmy“. Záujmy poisťovne nemožno stotožňovať s jej oprávnenými nárokmi ale sú pojmom širším, znamenajúcim aj nároky, ktoré podľa práva oprávnené nie sú ale sú pre poisťovňu chcené (napr. uspieť v spore s poisťníkom je iste záujmom poisťovne aj v prípade, ak jej nárok voči poisťníkovi nie je oprávnený).

18. V rozpore s ochranou spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany je aj ustanovenie o nemožnosti preskúmania rozhodcovského rozsudku iným rozhodcom alebo rozhodcovským súdom (časť XV. ods.5). Pri redukcii možností všeobecného súdu zaoberať sa rozhodcovským rozsudkom z hľadiska možnosti preskúmať jeho vecnú správnosť, je zbavenie spotrebiteľa možnosti podať opravný prostriedok a nechať rozhodcovský rozsudok preskúmať iným rozhodcom zjavne neprimeranou podmienkou.

19. Zároveň v rozpore s predpismi na ochranu spotrebiteľa a porušením rovnosti účastníkov rozhodcovského konania sú aj ustanovenia Rokovacieho poriadku Arbitrážneho súdu Košice.

20. Na rozdiel od žalobcu, ktorý si podanie žaloby môže bez časového obmedzenia pripraviť, má žalovaný v rozhodcovskom konaní v prípade jeho skrátenej verzie (konanie o pohľadávkach do výšky 66.500,- Eur) značne sťaženú možnosť obrany, keďže odpor proti rozhodcovskému rozsudku môže podať iba v krátkej lehote 5 dní a navyše, na odpor sa prihliadne iba v prípade, ak spolu s ním je zaplatený aj poplatok, čo v prejednávanej veci predstavovalo 72,- Eur. V tomto znení bolo aj v napadnutom rozhodcovskom rozsudku uvedené poučenie.

21. Poučenie rozhodcovského rozsudku o povinnosti zaplatať poplatku za účelom dosiahnutia relevantnosti odporu, ktorý má na rozhodovanie spotrebiteľa, či odpor podať (ako to vyplýva aj zo žaloby) podstatný vplyv (práve preto je spotrebiteľ v konaní pred všeobecnými súdmi od súdnych poplatkov oslobodený), je navyše nesprávne. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na ust. § 26b ods.2 Rokovacieho poriadku Arbitrážneho súdu Košice s tým, že úkony spotrebiteľa sú od poplatkov pred rozhodcovským súdom oslobodené.

22. Pre prejednanú vec možno urobiť aj ďalší záver, a to, že rozhodcovská doložka predstavuje neprímeranú a teda neplatnú zmluvnú podmienku sama osebe. Eurokonformným výkladom ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní treba v spotrebiteľských veciach dôjsť k záveru, že ochrana spotrebiteľa vyžaduje, aby bola platnosť rozhodcovskej doložky v súdnom konaní preskúmaná z úradnej povinnosti aj v prípade, keď spotrebiteľ neplatnosť rozhodcovskej doložky nenamietol v rozhodcovskom konaní. Z rovnakých dôvodov je súd povinný platnosť rozhodcovskej doložky posúdiť v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku z úradnej povinnosti aj vtedy, ak spotrebiteľ v zákonnej lehote podá návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku z akéhokoľvek dôvodu uvedeného v § 40 ZoRK.

23. XV. časť ods.1 VPP je bez ďalšieho ustanovením, ktoré obsahuje bez pochybností rozhodcovskú doložku. Už podpisom VPP bola teda dojednaná rozhodcovská doložka a podpis Osobitných zmluvných dojednaní graficky oddelených od už podpísanej časti VPP ale umiestnených stále ako ich súčasť, na uvedenom závere nič nemohla zmeniť. Podľa názoru súdu sa žalovaný duplicitným podpisom rozhodcovskej doložky iba snaží vzbudiť dojem ich individuálneho dojednania, pričom si nedal ani námahu, aby časť XV. VPP vypustil a preniesol ju na osobitnú listinu spolu s tzv. Osobitným dojednaním.

24. Súd prvej inštancie sa priklonil k názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 1CoE/171/2011, že rozhodcovská doložka nie je doložkou individuálne dojednanou a zároveň je zmluvnou podmienkou neprímeranou. K uvedenému záveru dospel aj Najvyšší súd SR pri rozhodnutí o dovolaní sp.zn. 6Cdo/1/2012, ktorým dovolanie voči uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici odmietol.

25. K návrhu na prerušenie konania, ktorý bol doručený Okresnému súdu Prešov dňa 06.11.2013, ktorým žalovaný žiadal o prerušenie konania podľa § 109 ods.2 písm. c) O.s.p. účinného do 30.06.2016 z dôvodu, že na Ústavnom súde SR je pod sp. zn. II. ÚS 382/2013, Rvp 5052/2012 vedené konanie o ústavnej sťažnosti žalovaného proti rozhodnutiu NS SR sp. zn. 6Cdo/1/2012, o ktoré žalobca oprel svoje právne posúdenie prejednávanej veci, súd uviedol, že návrhu nevyhovelo z dôvodu, že konanie o ústavnej sťažnosti nemá nič spoločné s prejednanou vecou. Navyiac prerušenie konania je iba fakultatívne.

26. K odkladu vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods.2 Zákona o rozhodcovskom konaní súd prvej inštancie uviedol, že ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

27. Vzhľadom na dosiaľ neprávoplatné zrušenie rozhodcovského rozsudku vyjadrujúce názor procesného súdu na neho, je potrebné do právoplatného rozhodnutia zabrániť novej exekúcii. Preto bolo vyhovelé návrhu na odklad vykonateľnosti preskúmaného rozhodcovského rozsudku.

28. Súd prvej inštancie konštatoval, že ide o odôvodnenie zhodné s odôvodnením pôvodného rozsudku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol už dňa 07.11.2013. Tento rozsudok bol zrušený uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/41/2014-244 zo dňa 19.08.2014. Následne súd 1.inštancie vysvetlil, že dňa 09.03.2015 žalobca na výslovnú otázku súdu uviedol, že poskytnutie finančného zadosťučinenia nežaluje. Žaluje iba zrušenie rozhodcovského rozsudku. Na základe uvedeného vyjadrenia sa súd prvej inštancie otázkou primeraného zadosťučinenia nezaoberal a o zmene návrhu na začatie konania nerozhodoval. Čo sa týka otázky identifikácie miesta pojednávania, v zápisnici zo dňa 09.03.2015, ako aj 07.05.2015 procesný súd výslovne uviedol, že pojednáva v miestnosti č. 222. Procesný súd mal za nepochybné, že žalobcom je pán Z. R.. Podstatné je, že žaloba, aj keď ním pôvodne podpísaná nebola, bola podaná v jeho mene. Závery odvolacieho súdu si procesný súd nevysvetľuje tak ako žalovaný, že odstránenie procesných nedostatkov žaloby možné nie je. Opak plynie jednak z odkazu odvolacieho súdu R 12/1985 a jednak zo záveru, že nedostatok procesnej podmienky, aká bola v danej veci, nebráni súdu konať, ale bráni vo veci rozhodnúť. Procesný súd mal teda za to, že odvolací súd vo svojom uznesení uviedol, že procesný nedostatok plnomocenstva, resp. podpisu žaloby odstrániť možno, ale nie tak, ako to urobil súd prvej inštancie, teda vo vyhlásení meritórneho rozhodnutia. Vychádzajúc z uvedeného teda procesný súd mal za to, že po zrušení v poradí prvého rozsudku bola vec novo prejednaná a rozhodnutá už bez procesných nedostatkov, ktoré boli krajským súdom oprávnené vytknuté.

29. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na konštantnú judikatúru Ústavného súdu ČR II.ÚS/182/01, II.ÚS/105/97, na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 20Cdo 1483/2000. Pokiaľ ide o možnosť zástupcu na čl. 47 ods. 2 Ústavy SR a § 26 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016 a § 25 ods. 2 Zákona č. 250/2007 Z.z.

30. Čo do nevypočutia sprostredkovateľa poistenia súd prvej inštancie konštatoval, že sprostredkovateľku poistenia vypočuť nepotreboval. Zároveň že nemôže vyhladávať skutočnosti svedčiacie prípadne v prospech alebo neprospech niektorého účastníka. To je vecou aktivity účastníkov. Žalovaný svoju pasivitu pri navrhovaní dôkazov vydáva za chybu súdu, s čím súhlasiť nemožno. V rámci

sporového konania totiž zásada materiálnej pravdy a vyšetrovací princíp už neplatí. Sprostredkovateľ poistenia nie je subjektom nezávislým od príslušnej poisťovne, ak za sprostredkovanie poistenia obdrží odmenu. Postavenie tejto osoby v procese uzatvárania zmluvy žalovaný príliš hypertrofuje. Sprostredkovateľ môže klientovi sprostredkovať iba uzavretie takej zmluvy, ktorá mu je poisťovňou predložená. Pri hodnotení „Záznamu o požiadavkách a potrebách klienta“ možno vychádzať iba z toho, čo je v tomto zázname uvedené. Žiadna individuálnosť dojednania rozhodcovskej doložky z toho záznamu neplynie. Čo do námietky nezaoberania sa poisťným vzťahom medzi žalobcom a žalovaným žalovaný neuvádza, z akého dôvodu by sa tým súd zaoberať mal. Procesný súd sám nevidí žiadny súvis medzi touto otázkou a predmetom konania. K záveru, že podpis žalobcu nachádzajúci sa pod časťou XVII bod 12 Všeobecných podmienok zahŕňa aj časť XV - rozhodcovské konanie, poukázal súd prvej inštancie na konštantnú judikatúru Krajského súdu v Prešove napr. rozhodnutie sp. zn. 1Co/193/2013, ale i na judikatúru Najvyššieho súdu SR, napr. 3Cdo 1/2012, 5Cdo 61/2012 a 6Cdo 13/2013.

31. Súd prvej inštancie sa zároveň zaoberal tvrdením žalovaného o nenaplnení znenia § 43 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní, pričom konštatoval, že v prípade právoplatnosti rozsudku o zrušení rozhodcovského rozsudku je vec vedená pred rozhodcom zapísaná pod novou spisovou značkou a v konaní sa pokračuje.

32. Pokiaľ žalovaný poukazuje na rozhodnutie SDEU sp. zn. C-342/13 mal súd prvej inštancie za to, že toto rozhodnutie žalovanému neprospieva. Žalovaný nepreukázal, že by pri podpisovaní poisťnej zmluvy nejakým spôsobom žalobcu o rozdieloch medzi rozhodcovským konaním a bežným súdnym konaním informoval. Zároveň mal súd prvej inštancie za to, že jednoinštančné rozhodcovské konanie s možnosťou obrany podmienenou aktivitou žalovaného spotrebiteľa podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku neprímerane zaťažuje spotrebiteľa a je hrubo v jeho neprospech. V závere poukázal na rozhodovacu prax Krajského súdu v Prešove ohľadom obdobných žalôb, ktorých predstaviteľom je aj rozsudok sp. zn. 5Co/94/2014.

33. Napokon súd prvej inštancie konštatoval, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

34. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný. Právne odôvodnil svoje odvolanie ust. § 205 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/ Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobu ako nedôvodnú zamietne alebo ak dôjde k záveru, že v okolnostiach prípadu sú dôvody na zrušenie rozsudku podľa § 221 O.s.p. účinného do 30.06.2016, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný namietal, že rozhodnutie súdu je svojvoľné, arbitrárne, pretože súd nevychádzal z preukázateľného stavu. V rozpore s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR o demokratickom právnom štáte navodil právnu domnienku, že žalovaná koná nedobromyseľne, pričom tieto úvahy súdu nie sú podložené žiadnymi skutkovými zisteniami, ktoré by vyplynuli z vykonaného dokazovania. Súd však môže formulovať závery o nedobromyseľnosti, až keď ich má podložené skutkovými zisteniami a nemôže nedobromyseľnosť žalovaného bez skutočného preukázania iba predpokladať, pretože podľa ústavy platí domnienka, že orgány štátu musia uvažovať o občanoch pri výkone svojich práv a povinností ako o konajúcich dobromyseľne, pokiaľ sa nepreukáže opak. Jasným dôkazom o tom, že súd predpokladá nedobromyseľnosť žalovaného je to, že v ustanoveniach časti XV. ods. 6 VPP sa jasne uvádza, že rozhodcovský súd má rozhodovať podľa zásad rovnosti a že má chrániť aj záujmy poisťovne aj nároky poisťníka. Súd však automaticky bez akýchkoľvek pochybností predpokladá, že žalovaný bude konať nedobromyseľne a bude si uplatňovať nejaký nárok, ktorý nie je oprávnený. Dokonca predpokladá, že žalovaný už pri formulovaní VPP si to tak vopred premyslel a naschvál tam dal také ustanovenie, aby si potom mohol uplatňovať nejaký neoprávnený nárok. Takýto výklad súdu jednoznačne preukazuje, že od začiatku predpokladá nedobromyseľnosť žalovaného a ust. VPP vykladá zlomyseľne. Súd však môže formulovať závery, až keď ich má podložené skutkovými zisteniami. V uvedenom prípade však ide len o ničím nepredložené dohady súdu, ktorými opäť porušil základné princípy demokratického a právneho štátu.

35. Rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné, pretože spotrebiteľovi priznal právo, ktoré mu žiadna právna norma nepriznáva a preto ju súd ani neuviedol. Aby súd mohol vysvetliť, že ide o neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí odôvodniť skutkovo naplnenie všetkých predpokladov hypotézy právnej normy. Musí teda zdôvodniť, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, pričom súd naplnenie tohto predpokladu v rozhodnutí náležite odôvodnil. Ďalej musí ustáliť konkrétne ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Zároveň musí uviesť, ako právo, resp. povinnosť je dotknutá príslušným ustanovením. Zároveň musí predpokladať, na akom skutkovom základe musí tvrdiť, že ide iba o bežnú nerovnováhu, ale že ide až o hrubú nerovnováhu. Rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné, pretože takýto výklad vôbec neposkytol. Výklad súdu je v rozpore s rozhodnutím súdneho dvora C-342/13, ktorý poskytol

záväzný výklad smernice 93/13/EHS prílohy 1 písm. q/, ktoré bolo do vnútroštátneho právneho poriadku implementované ako § 53 ods. 4 písm. r/. V ňom uvádza, že rozhodcovská doložka je len vtedy neprijateľná, ak bolo jej úmyslom zbaviť spotrebiteľa po právoplatnom jednostupňovom rozhodnutí v rozhodcovskom konaní práva podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok podľa vnútroštátnych pravidiel. Rozhodcovská doložka by bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou, len ak by predmetom bol vylúčenie alebo bránenie spotrebiteľovho práva podať žalobu alebo dosiahnuť právnu nápravu po jednostupňovom konaní.

36. Súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav a zároveň vec nesprávne posúdil. Preto tvrdí, že rovnosť účastníkov rozhodcovského konania bolo porušená Rokovacím poriadkom AS. Rovnosť účastníkov konania môže byť porušená iba v konaní a nie pred konaní ani po konaní. Súd ani neuviedol, o ktoré práva bol žalobca oproti žalovanému v rozhodcovskom konaní ukrátený, preto je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Taktiež neuvádza, aké právo alebo povinnosť je konkrétne v rozpore s predpismi na ochranu spotrebiteľa a ktoré predpisy na ochranu spotrebiteľa boli porušené, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Rozhodcovský súd posudzoval vymáhanú pohľadávku len z hľadiska skutočnosti a listín, ktoré predložil žalovaný. Teda ak z týchto skutočností vyplýva takáto pohľadávka, ktorá bola zakotvená vo VPP, XVII v časti ods. 7a súdy žalobcovi priznal. Ak žalobca nesúhlasil s rozhodcovským rozsudkom a vymáhanou pohľadávkou, mohol podať odpor, podaním ktorého by došlo k zrušeniu rozhodcovského rozsudku a rozhodcovský súd by vec riadne prejednal. Zároveň ak rozhodcovský súd rozhoduje v prospech žalovaného v prípade rozhodcovských konaní, ktoré sú vedené na návrh dodávateľa, to automaticky neznamená, že je rozhodcovský súd kvôli tomu predpojatý.

37. Súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil, pretože priznal právo, ktoré je súčasťou právnej normy priamo vylučuje. Procesný súd by mal za vyhovujúcu takú doložku, podľa ktorej by spotrebiteľ bez ďalšieho mohol v prípade podania žaloby u rozhodcu v určitej lehote po vyznení o tomto akte (napr. 10 dní) právomoc rozhodcu odmietnuť, čo by viedlo k zastaveniu rozhodcovského konania. Súd teda priznal spotrebiteľovi právo odmietnuť rozhodcovské konanie, ak sa začalo na návrh dodávateľa a namiesto neho mu súd priznal právo sa so žalobou obrátiť na všeobecný súd. Takéto súdom priznané právo nemá oporu v žiadnom právnom predpise, dokonca ani najnovšia právna úprava účinná od 1. januára - zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktorý poskytuje spotrebiteľovi zvýšenú ochranu, takéto právo spotrebiteľovi nepriznáva. Naopak, takéto právo nová právna úprava priamo vylučuje a to v § 3 ods. 6.

38. Súd prvej inštancie opomenul vyhodnotiť fakt, že vo Všeobecných poistných podmienkach sa síce nachádza časť XV časť - Rozhodcovské konanie, ktoré obsahuje ustanovenie o rozhodcovskom konaní, žalovaný však má za to, že tieto ustanovenia sa uplatnia len vtedy, keď klient podpíše Osobitné zmluvné dojednania, ktoré predstavujú rozhodcovskú doložku a teda zakladajú príslušnosť rozhodcovského súdu. Iba na základe tejto rozhodcovskej doložky je možné uplatniť ustanovenia XV časť o rozhodcovskom konaní. Časť XV VPP síce neobsahuje test, ktorý by vylučoval použitie tejto časti v prípade nepodpisania Osobitných zmluvných dojednaní, ale ani žiadnych z produktov neobsahuje ustanovenie, že v prípade, že sa poistník tomuto k produktu v poistenej zmluve nezaviaže, nie je ním viazaný, pretože je to z VPP logicky vyplýva.

39. Súd prvej inštancie porušil princíp rovnosti účastníkov tým, že nariadil vykonať dokazovanie výsluchom len jednej strany a to žalobcu, pričom na základe tohto výsluchu sa mala zistiť skutočnosť o tom, ako prebiehalo samotné uzatváranie zmluvy a teda súd bol povinný vypočuť aj druhú stranu, ktorá zmluvu so žalobcom uzatvárala v mene poisťovne. Súd tak v rozhodnutí vychádzal len z tvrdenia jednej strany a to žalobcu, ktorý mal právny záujem na veci. Týmto konaním súdu bola žalovanému odňatá možnosť konať, pretože žalovaný už vo vyjadrení návrhu vypočuť sprostredkovateľku poistenia.

40. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, pretože neaplikoval relevantnú právnu normu zák. č. 340/2005 Z.z. Opomenul vyhodnotiť, že samotnému procesu uzatvárania poistnej zmluvy predchádza ešte tzv. predzmluvná fáza, ktorá je normovaná týmto zákonom. Nezohľadnenie a nevyrovnanie sa s relevantnou právnu normou aplikovateľnou na konkrétny prípad Ústavný súd SR nazýva nielen zjavnou neodôvodnenosťou súdneho rozhodnutia, ale aj „arbitrárnosťou“ súdneho rozhodnutia.

41. Ďalej žalovaný poukázal na to, že súd je povinný vykladať ustanovenia o ochrane spotrebiteľa eurokonformne, a teda v súlade s cieľom na určenie smernice. Bol teda povinný pri eurokonformnom výklade aplikovať 19. recitál smernice 93/13/EHS, podľa ktorého sú poistné zmluvy za istých podmienok vyňaté spod posudzovania, či ide o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Táto situácia pritom môže nastať vtedy, ak dojednanie nejakej podmienky v poistnej zmluve vchádza do kalkulácií poistného pre klienta.

42. Súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav, pretože neprihliadol na novelu zák. č. 233/1995 Z.z. „Exekučný poriadok“ a zrušil tak rozsudok, ktorý už v tom čase nebol pre strany záväzný. Bol

povinný zamietnuť žalobu, pretože podľa ust. § 154 ods. 1 O.s.p. účinného do 30.06.2016 je rozhodujúci skutkový stav ku dňu vynesenia rozhodnutia a ten bol taký, že účastníkom konania odpadla vecná legitímácia. Súd prvej inštancie rozhodol dňa 07.05.2015, kedy v dôsledku aplikácie tejto právnej normy rozhodcovský rozsudok prestáva účastníkov konania zaväzovať a teda nemožno ani na jeho podklade vykonať exekúciu. V dôsledku aplikácie § 243 EP sa anulovala právoplatnosť tohto rozhodcovského rozsudku. Týmto sa právne postavenie účastníkov konania obnovilo do stavu pred vydaním rozhodnutia. Žalobca nie je viazaný povinnosťou založenou rozhodcovským rozsudkom a žalovaný nemôže tento nárok uplatňovať. V dôsledku uvedeného je, že obe strany konania bez vlastného zavinenia, resp. pričinenia sú objektívne bez právneho záujmu na výsledku konania. Vzhľadom na to, že odpadla vecná legitímácia účastníkov, súd je povinný prihliadnuť k rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 214/2011 a pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalobu zamietnuť.

43. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

44. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo ako príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) vzhľadom na včas podané odvolanie za účinnosti ust. § 204 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016 a podľa ust. § 470 ods. 2 C.s.p. v zmysle zásad uvedených v ust. § 380 bez nariadenia odvolacieho pojednávania s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 16.08.2016 (§ 219 ods.3 C.s.p.) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

45. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca dňa 28.05.2008 uzavrel so žalovaným Poistnú zmluvu č. 4376800105, k zániku ktorej došlo dňa 26.07.2008, pričom konečný stav finančného plnenia bol žalovaným vyčíslený na preplatok 469,- Sk v prospech žalobcu. Následne takmer po 5 rokoch odo dňa zániku poistenia žalobca obdržal dňa 31.01.2013 rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice s povinnosťou zaplatiť sumu 146,83 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- Eur.

46. Podľa poučenia uvedenom v tomto rozhodcovskom rozsudku je možné voči nemu podať opravný prostriedok, a to odpor s odôvodnením v lehote 5 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku, pričom podmienkou prihliadnutia na odpor žalovaného v rozhodcovskom konaní (teda žalobkyne v prejednávanej veci) je zaplatenie poplatku vo výške 72,- Eur.

47. Rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený do vlastných rúk dňa 31.01.2013.

48. Dňa 22.02.2013 bola žaloba podaná na súde, teda v 30 dňovej lehote. Žalovaný však namietal, že žaloba bola podaná niekým, kto na podanie žaloby nebol oprávnený, teda občianskym združením zastúpeným advokátom, pričom žalobcu môže zastupovať iba samotné občianske združenie. Z toho dôvodu namietal, že žaloba bola podaná oneskorene.

49. Už v zrušujúcom uznesení č.k. 5Co/41/2014-244 zo dňa 19.08.2014 odvolací súd konštatoval, že na č.l. 226 sa nachádza úradný záznam zo dňa 30.12.2013, teda už po vyhlásení rozsudku, i potom čo bol rozsudok doručený a podané vo veci odvolanie, z ktorého vyplýva, že sa na súd dostavil bývalý predseda Občianskeho združenia Právne služby spotrebiteľom a vlastníkom bytov J.. E. R., ktorý opatril svojim vlastnoručným podpisom č.l. 4. Zároveň sa dostavila terajšia predsedníčka Občianskeho združenia Právne služby spotrebiteľom a vlastníkom bytov JUDr. E. J., ktorá predložila do spisu zápisnicu z členskej schôdze Občianskeho združenia a dodatok č.1, ktorý je založený na č.l. 222 - 225 spisu. Zároveň sa dostavil i sám žalobca, ktorý opatril svojim vlastnoručným podpisom č.l.4 a č.l.88 a 89 spisu. Konkrétne na č.l. 88 sa nachádza zmena žaloby s tým, že žiada žalobca aj primerané finančné zadostučinenie.

50. Odvolací súd zotrváva na svojom právnom názore, že nedostatok preukázania plnomocenstva je treba považovať za nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť. Procesným dôsledkom neodstránenia tohto nedostatku je však zastavenie konania podľa ust. § 104 ods.2 O.s.p. účinného do 30.06.2016. Podľa ustálenej judikatúry, ak ten, kto vystupoval v občianskom súdnom konaní ako zástupca účastníka bez toho, že by preukázal plnomocenstvo predložil toto plnomocenstvo dodatočne v súdom určenej lehote, je tým uvedený nedostatok zhojený a boli tak schválené aj tie úkony urobené v konaní zástupcom účastníka ku ktorým došlo pred podpísaním plnomocenstva (R 12/1985). Takýmto procesným nedostatkom podmienky konania, ktorý možno odstrániť je aj to, pokiaľ žaloba nie je riadne žalobcom podpísaná. Ako vyplýva z úradného záznamu na č.l. 226 k podpisu žaloby žalobcom došlo.

51. Súd prvej inštancie správne uzatvoril, že aj procesne vadne podaná žaloba v mene žalobcu mala po ním vykonanom dodatočnom podpísaní ten hmotnoprávny účinok, že bola podaná v zákonom stanovenej lehote.

52. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 291 ods. 1 C.s.p., z ktorého vyplýva, že spotrebiteľ sa môže dať v spotrebiteľskom spore zastupovať právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľ môže mať len jedného takto zvoleného zástupcu.

53. Čo sa týka predmetu konania, tento súd prvej inštancie riadne zistil, keď na pojednávaní konanom dňa 09.03.2015 žalobca na výslovnú otázku súdu uviedol, že poskytnutie finančného zadostučinenia nežaluje, žaluje iba zrušenie rozhodcovského rozsudku. Za takýchto okolností naozaj nebolo potrebné rozhodovať o zmene žaloby.

54. K odvolacej námietke žalovaného o nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie a odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nevypočutia sprostredkovateľa poistenia, odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu ani prednesov právneho zástupcu žalovaného v priebehu konania na súde prvej inštancie nevyplýva, že by žalovaný navrhol vypočuť sprostredkovateľku poistenia pani L.. Žalovaný iba v svojom vyjadrení zo dňa 17.04.2013 označil ako dôkaz záznam pani A. L. o požiadavkách a potrebách klienta z 28.05.2008, ktorý na čl. 72 k vyjadreniu pripojil. Preto nemôže byť odňatím možnosti konať pred súdom vo vzťahu k žalovanému nevypočutie sprostredkovateľky poistenia tak, ako to namieta žalovaný v odvolaní. Súd prvej inštancie, aj keď takýto návrh podaný nebol, vyporiadal sa s otázkou, prečo sprostredkovateľku poistenia vypočuť nepotreboval. Uviedol, že sprostredkovateľ poistenia nie je subjektom nezávislým od príslušnej poisťovne a za sprostredkovanie poistenia obdrží odmenu. Postavenie tejto osoby v procese uzatvárania zmluvy žalovaný príliš hypertrofuje. Zároveň pri hodnotení záznamu „o požiadavkách a potrebách klienta“ možno vychádzať iba z toho, čo je v tomto zázname uvedené. Žiadna individuálnosť dojednania rozhodcovskej doložky z tohto záznamu neplynie.

55. S týmto názorom súdu prvej inštancie odvolací súd súhlasí. Zároveň poukazuje na ust. § 185 ods. 1 C.s.p., z ktorého vyplýva, že súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Zároveň v tejto súvislosti je dôležité aj ust. § 295 C.s.p., ktoré sa týka sporov s ochranou slabšej strany s tým, že súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takýto dôkaz. Teda tu súd má dôkaznú iniciatívu, ide o uplatnenie tzv. vyšetrovacieho princípu.

56. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Na zdôraznenie správnosti ďalej uvádza (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

57. Občiansky zákonník účinný od 01.01.2008 za neprijateľnú podmienku v ustanovení § 53 ods. 4 písm. r/ považuje aj dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

58. Ust. § 53 Občianskeho zákonníka nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka), išlo o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Ak teda dojednaná podmienka ukladajúca spotrebiteľovi podrobiť sa rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom je pre jej neprijateľnosť neplatná, v rozhodcovskom konaní uplatnený nárok rozhodcovským súdom vôbec nemal byť prejednávaný a rozhodnutý. Rozhodcovský súd môže totiž vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s ust. § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov uzatvorená platná rozhodcovská zmluva o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Bez takejto platnej zmluvy majúcej buď formu osobitnej zmluvy, alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov) rozhodcovskému súdu chýba základný predpoklad pre rozhodnutie sporu v rozhodcovskom konaní.

59. V zmysle článku XV. Všeobecných poistných podmienok, ktoré sú súčasťou predmetnej poistnej zmluvy, bolo medzi účastníkmi dohodnuté, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchýlnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom.

60. Súčasťou týchto Všeobecných obchodných podmienok pre poistenie dojednávané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a.s., je aj časť XVII. - Záverečné ustanovenia a v rámci nich osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007, ktoré v bode 2. formulujú vôľu účastníkov v prípade akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

61. Odvolací súd nesúhlasí s názorom žalovaného, že takýmto spôsobom sa zabezpečilo individuálne dojednanie predmetnej rozhodcovskej doložky, čo by znamenalo, že ak aj ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskom vzťahu, pri jej individuálnom dojednaní je potrebné túto rešpektovať.

62. V tejto súvislosti poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (6Cdo 1/2012, 6 Cdo 3/2013), ktorá sa vysporiadala aj s touto právnou situáciou týkajúcou sa osobitného zmluvného dojednania v rámci Všeobecných zmluvných podmienok, ktoré sú súčasťou spotrebiteľskej zmluvy a

konštatovala, že ani takto formulovaná časť Všeobecných obchodných podmienok nemá charakter individuálne dojednanej zmluvnej podmienky.

63. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že možno urobiť záver, že rozhodcovská doložka predstavuje neprimeranú a teda neplatnú zmluvnú podmienku sama o sebe. Eurokonformným výkladom ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní treba v spotrebiteľských veciach dôjsť v súdnom konaní preskúmaná z úradnej povinnosti aj v prípade, keď spotrebiteľ neplatnosť rozhodcovskej doložky nenamietol v rozhodcovskom konaní. Z rovnakých dôvodov je súd povinný platnosť rozhodcovskej doložky posúdiť v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku z úradnej povinnosti aj vtedy, ak spotrebiteľ v zákonnej lehote podá návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku z akéhokoľvek dôvodu uvedeného v § 40 ZoRK.

64. Súd prvej inštancie sa správne vypořiadal i s predloženým uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 1CoE/171/2011 a na jeho závery odkazuje i odvolací súd. A k tomu považuje za potrebné uviesť, že žalovaný núti žalobcu, teda spotrebiteľa spotrebiteľskou rozhodcovskou zmluvou ku konaniu, ktoré nie je povinný vykonať s cieľom obchádzania ustanovení Občianskeho zákonníka. Znenie rozhodcovskej zmluvy nemusí odporovať zneniu zákonného ustanovenia, ale svojimi dôsledkami sleduje cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza (in fraudem legis). V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL.ÚS 16/95 zo dňa 24.05.1995.

65. Správne rozhodol súd prvej inštancie i o návrhu žalovaného na prerušenie konania, ktorý podal dňa 06.11.2013, keď žiadal o prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. účinného do 30.06.2016 z dôvodu, že na Ústavnom súde SR je pod sp. zn. II.ÚS 382/2013, Rvp 5052/2012 vedené konanie o ústavnej sťažnosti žalovaného proti uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012. I odvolací súd má za to, že konanie o ústavnej sťažnosti nemá nič spoločné s prejednávanou vecou. Na tom nič nemení ani skutočnosť tak, ako to správne uviedol súd prvej inštancie, že žalobca využil právnú argumentáciu Najvyššieho súdu SR v svojej žalobe.

66. Správne rozhodol súd prvej inštancie i čo do odkladu vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku arbitrážneho súdu v Košiciach so sídlom na Alžbetinej 41 v Košiciach, sp. zn. 2C 2942/2012 z 19.01.2012 do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 9C/47/2013. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.02.2013, teda nie je vylúčené, že začalo exekučné konanie vo veci do 31.12.2014, prípadne do 3 mesiacov od účinnosti zákona č. 335/2014 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.01.2015.

67. Od 01.01.2015 tak, ako bolo uvedené vyššie, bol prijatý zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v § 73 ods. 1, 3 (prechodné ustanovenia) stanovil, že ak nie je ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 01.01.2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 01.01.2015 zostávajú zachované. Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 01.01.2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Konania neskončené do 31.12.2014 sa nedokončia podľa zák. č. 244/2002 Z.z., ale sa dokončia podľa nového špeciálneho zákona č. 335/2014 Z.z. a iba rozhodcovskú zmluvu bude súd posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia. Preto po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9C/47/2013-278 zo dňa 07.05.2015 bude súd prvej inštancie postupovať podľa § 47 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

68. Na základe vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ako vecne správne potvrdil.

69. Keďže súd prvej inštancie o trovách konania nerozhodoval s tým, že o nich bude rozhodnuté do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, rozhodne i o trovách tohto odvolacieho konania.

70. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).